

Velvyslanectví České republiky
v Rakousku

Legislativní náležitosti vysílání pracovníků a působení českých OSVČ a firem v Rakousku

Vypracováno Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Rakousku

Kontakt: tel.: +43(0)1 899 58-164/-168, E-Mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

ve spolupráci s advokátní kanceláří

TaylorWessing

Obsah

1	Úvod	3
2	Poskytování služeb podnikateli/OSVČ na území Rakouska	4
2.1	Volná živnost	4
2.2	Vázaná živnost	5
3	Zvláštní téma – OSVČ vs. vysílání zaměstnanců – „zdánlivá samostatně výdělečná činnost“	9
4	Vysílání zaměstnanců do Rakouska	10
4.1	Co se rozumí vysláním pracovníků - požadované dokumenty	11
4.2	Ohlášení zaměstnanců u finanční policie	12
4.3	Mzda, daň ze mzdy a mzdové podklady	15
4.4	Sociální a zdravotní pojištění	19
4.5	Správní postihy v případě nedodržení předpisů o vysílání zaměstnanců	19
5	Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oboru stavebnictví – BUAK	22
5.1	Rozsah kompetence pojišťovny BUAK	22
5.2	Ohlašovací povinnost zaměstnanců v oboru stavebnictví	22
5.3	Placení příplatků na dovolenou	23
5.4	Nárok zaměstnanců na dovolenou	24
6	Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oblasti přepravy zboží a osob	25
6.1	Ohlašování zaměstnanců v oblasti přepravy zboží a osob	27
6.2	Požadované doklady při vysílání v oblasti přepravy	28
7	Daňové otázky v Rakousku	29
7.1	Daň z obratu (Umsatzsteuer)	29
7.2	Daň z příjmů fyzických a právnických osob (ESt, KöSt)	30
8	Zvláštní téma - Elektronická evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“)	31

1 Úvod

Rakousko je osmým nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky. Jako sousední stát je působištěm řady českých malých a středních podniků, OSVČ vykonávajících zde přeshraniční služby a díky vyššímu životnímu standardu i cílem řady českých občanů ucházejících se v Rakousku o práci. Od 1. května 2011 skončilo pro nové země EU (včetně České republiky) v Rakousku sedmileté přechodné období, během něhož bylo pro získání práce v některých profesích nutné pracovní povolení. Jakkoliv od té doby platí pro české firmy a občany v Rakousku formálně stejné podmínky jako pro všechny ostatní členské země EU (s výjimkou Chorvatska), přináší rakouská legislativa určitá specifika a omezení, která je nutné znát a řídit se jimi.

Neznalost právních ustanovení neosvobozuje zaměstnavatele od trestního stíhání. V případě porušení ustanovení o ochraně zaměstnanců, zaměstnávání cizinců a zákazu mzdového a sociálního dumpingu, je za místo činu považováno místo, kde bylo toto porušení zjištěno (např. stavba na rakouském území, doprava přes Rakousko apod.). Proto mohou být i zahraniční podniky, které nemají sídlo v Rakousku stíhány a trestány podle rakouského práva.

Nejčastěji jsou vedena s českými firmami a OSVČ správní řízení z důvodu porušení ustanovení zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (LSD-BG). Především se jedná o porušení ohlašovací povinnosti na Finanční policii - ohlášení ZKO 3 (vysílání zaměstnanců) případně ZKO 4 (dočasné přenechání pracovních sil), nekompletní zaměstnaneckou dokumentaci a nevyplácení minimálně základní mzdy.

Rakouskými kontrolními orgány je pečlivě sledována oblast „**zdánlivé samostatně výdělečné činnosti**“. V České republice běžně rozšířená praxe (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé s pracovníky neuzavřou pracovní smlouvu, ale jednají s nimi jako se samostatnými podnikateli-živnostníky (OSVČ) na základě smlouvy o dílo může mít v Rakousku za následek spuštění správního řízení, protože klasifikace živnostníků (OSVČ) a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací zednické práce nepřísluší OSVČ, ale pouze zaměstnancům). Právní moc rozhodnout o klasifikaci zaměstnance/OSVČ přísluší dle evropského práva hostující zemi, tedy Rakousku.

Při porušení zákona hrozí sankce ve formě správního trestu (peněžní pokuty). Pokuty přitom mohou dosáhnout výše až 20 tis. EUR za každého dotčeného zaměstnance a tím mohou být pro drobné řemeslníky/OSVČ likvidační.

Všem českým firmám, OSVČ i uchazečům o práci proto doporučujeme, aby se před uzavřením každého smluvního vztahu v Rakousku dopředu pečlivě seznámili se specifiky rakouského právního systému a zvláštními ustanoveními pro některé obory (zejména stavebnictví a mezinárodní přepravy zboží a osob). V případě jakýchkoliv nejasností doporučujeme správný postup konzultovat s Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR ve Vídni nebo právníky se znalostí rakouského práva.

2 Poskytování služeb podnikateli/OSVČ na území Rakouska

Státní příslušníci členského státu EU nebo smluvního státu EHP, kteří jsou usazeni v jiném členském státě EU nebo smluvním státě EHP (než v Rakousku), kde oprávněně vykonávají činnost, na kterou by se vztahovaly ustanovení rakouského živnostenského zákona (Gewerbeordnung/GewO, BGBl. č. 194/1994), mohou tuto činnost vykonávat dočasně a příležitostně v Rakousku, a to za stejných podmínek jako rakouští občané. V případě dlouhodobého či pravidelného poskytování služby již OSVČ zakládá v Rakousku pobočku.

- O **přeshraniční službu** se jedná v případě, že OSVČ službu poskytuje krátkodobě, nepravidelně či příležitostně, a centrum životního zájmu (Lebensmittelpunkt) tzn. bydlení, rodina a převaha příjmů z podnikání je stále v ČR.
- OSVČ **zakládá pobočku** v případě, že je služba poskytována dlouhodobě nebo pravidelně.

Tzn., přeshraničně může podnikatel/OSVČ poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně. Nicméně jednoduchá a obecně závazná definice pojmů dočasnosti a příležitosti neexistuje. Do úvahy se bere především doba trvání, pravidelnost, četnost a nepřetržitost poskytování služeb. Jako orientace může sloužit §373b rakouského živnostenského zákona (GewO), který pod pojmem dočasného přeshraničního poskytování služeb (činnosti bez založení pobočky) rozumí činnost v rozsahu maximálně 90 pracovních dnů v kalendářním roce. Služby, jejichž poskytování je vázáno na určité místo, např. provozování restaurace, hotelu, kadeřnického či kosmetického salonu, nelze obecně poskytovat přeshraničně.

2.1 Volná živnost

2.1.1 Volná živnost - dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb

Spadá-li činnost v Rakousku do kategorie **volných živností**, viz seznam [Bundeseinheitliche Liste der freien Gewerbe](#), a je vykonávána **krátkodobě, nepravidelně či příležitostně, není třeba** podávat žádné **oznámení** na spolkovém ministerstvu pro digitalizaci a podnikatelské prostředí (Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort, zkratka BMDW). Tyto činnosti smí být vykonávány ihned a bez dalších formalit. Předpokladem pro jejich výkon je pouze česká státní příslušnost nebo sídlo v ČR (nebo jiné země Evropského hospodářského prostoru/EHP) a živnostenské oprávnění.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo pas,
- výpis ze živnostenského rejstříku,
- osvědčení způsobilosti,
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

2.1.2 Volná živnost - dlouhodobé či pravidelné vykonávání služeb

Předpokladem pro vykonávání **dlouhodobé či pravidelné činnosti v Rakousku** je státní občanství ČR (nebo jiné země EHP), sídlo v příslušné zemi a **rakouské živnostenské oprávnění** k vykonávání této činnosti. O rakouské živnostenské oprávnění lze zažádat na místně příslušném správním úřadě (magistrát, resp. hejtmanství). Osvědčení o profesní způsobilosti se v tomto případě nevyžaduje.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo pas,
- rakouské živnostenské oprávnění,
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat).

Výjimky: Výjimky může BMDW určit svým nařízením o volných živnostech, kdy **bezpečnost, zdraví, životní prostředí nebo veřejný pořádek nesmí být ohroženy**. V případě těchto výjimek se uplatní oznamovací postup jako v případě vázaných živností. BMDW musí na internetu uveřejnit příslušné kontaktní údaje a druh činnosti u všech podnikatelů, kteří takové oznámení podali.

2.2 Vázaná živnost

2.2.1 Vázaná živnost – dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb

Je-li rakouskými právními předpisy předepsáno v případě vázané živnosti jako jedna z podmínek pro její výkon osvědčení způsobilosti (Befähigungsnachweis), nemusí být tento dokument předkládán tehdy, když činnost vykonávaná živnostenským způsobem v zemi, v níž je osoba usazena (např. v ČR), spadá do kategorie vázaných živností, nebo pokud taková osoba má ve státě, v němž je usazena, vzdělání nezbytné pro výkon vázané živnosti ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, nebo pokud OSVČ vykonávala v souladu s právními předpisy činnost v České republice po dobu **minimálně 1 roku** během posledních 10 let.

Před zahájením poskytování služeb z oboru vázaných živností v Rakousku je potřeba zaslat písemné **oznámení o poskytnutí služby (Dienstleistungsanzeige)** Spolkovému ministerstvu vědy, výzkumu a hospodářství (Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort).

Chce-li česká OSVČ vykonávat živnost v Rakousku dočasně a příležitostně také v následujících letech, musí **oznámení o poskytování služeb podávat každý rok** (*Jährliche Erneuerung der Anzeige über die Erbringung grenzüberschreitender Dienstleistungen in Österreich*).

Všechny podnikatele/OSVČ, kteří uvedené oznámení provedli, musí BMDW uveřejnit na internetu v tzv. *Dienstleisterregister*, z něhož je zřejmé, pro které druhy činnosti která OSVČ učinila platné oznámení o poskytování služeb.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Úplný kontakt:

Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort (BMDW)
Stubenring 1, Abteilung I/9
1010 Wien

Kontaktní osoba: Dr. Manfred Steiner, E-Mail: manfred.steiner@bmdw.gv.at,
tel.: +43(0) 1 711 00-5926, fax +43(0) 1 711 00 12205.

www.bmdw.gv.at

- Seznam vázaných živností najdete zde: [Liste reglementierter Gewerbe](#)
- [On-line registrace pro fyzické i právnické osoby, obnovení oznámení.](#)
- Formuláře pro oznámení o poskytnutí služeb: [fyzické osoby](#).
- Formuláře pro oznámení o poskytnutí služeb: [právnické osoby](#)
- [Formulář pro opakované oznámení o poskytnutí služeb](#)

K oznámení o poskytnutí služby je třeba přiložit v originálu nebo ve formě ověřené kopie, včetně ověřeného překladu do němčiny, následující podklady:

V případě fyzických osob:

- doklad o státní příslušnosti OSVČ (občanský průkaz, cestovní pas),
- osvědčení dle čl. 7 odst. 2 písm. b) směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, potvrzující, že držitel je v souladu se zákonem usazen v členském státě za účelem výkonu dotyčných činností, a že mu výkon těchto činností není v okamžiku vydání osvědčení zakázán, a to ani dočasně – vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu ([zde](#)),
- doklad o odborné kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci, osvědčení způsobilosti nebo doklad o odborné praxi),
- u živnostenské činnosti související s bezpečností, zbraněmi nebo zřízením poplašného zařízení doklad o tom, že OSVČ nebyla odsouzena za spáchání trestného činu (výpis z trestního rejstříku),
- u některých živnostenských činností v oblasti stavebnictví (*Baumeister, Baugewerbetreibende*) a prodeje a správy nemovitých věcí, jako např. realitní makléř či správce nemovitostí (*Immobilientreuhänder*) uvedení informací o pojištění nebo jiných formách ochrany s ohledem na profesní odpovědnost.
- Pokud činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **nepatří v členském státě původu mezi živnosti vázané, popř. její výkon není vázán na osvědčení způsobilosti**, pak rovněž doklad o tom, že OSVČ vykonávala dotyčnou činnost po dobu nejméně jednoho roku v předcházejících deseti letech.

V případě právnických osob:

- výpis z obchodního rejstříku,
- osvědčení o členství v profesní organizaci nebo výpis z živnostenského rejstříku,

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- pro živnostenskou činnost související s bezpečností, zbraněmi nebo zřízením poplašného zařízení doklad o tom, že odpovědný zástupce a zaměstnanci společnosti nebyli odsouzeni za spáchání trestného činu (výpis z trestního rejstříku),
- u některých živnostenských činností v oblasti stavebnictví (*Baumeister, Baugewerbetreibende*) a prodeje a správy nemovitých věcí, jako např. u realitního makléře či správce nemovitostí (*Immobilientreuhänder*) uvedení informací o pojištění nebo jiných formách ochrany s ohledem na profesní odpovědnost.

Pokud patří činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **v členském státu usazení mezi živnosti vázané**, pak rovněž:

- doklad o odborné kvalifikaci osoby, která je pro právnickou osobu nositelem osvědčení způsobilosti.

Pokud činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **nepatří ve státě původu mezi živnosti vázané**, popř. její výkon není vázán na osvědčení způsobilosti, pak rovněž:

- jakýkoliv důkaz o tom, že osoba vykonávala dotyčnou činnost po dobu nejméně jednoho roku v předcházejících deseti letech nebo
- doklad o odborné kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci) odpovědného zástupce.

Výjimka: U vázaných živností, s nimiž je spojeno zvláštní riziko (seznam takových živností je uvedený v § 95 rakouského živnostenského řádu, který naleznete [zde](#)), musí BMDW před zahájením poskytování činnosti v Rakousku prověřit, zda se v důsledku chybějící odborné kvalifikace není třeba v Rakousku obávat **závažného poškození veřejného zdraví nebo bezpečnosti**, popř. zdraví nebo bezpečnosti příjemce služby. BMDW může v těchto případech požadovat absolvování zkoušky způsobilosti v Rakousku tehdy, pokud je rozdíl mezi odbornou kvalifikací podnikatele a vzděláním požadovaným v Rakousku takový, že tento rozdíl má nepříznivý vliv na veřejné zdraví nebo bezpečnost.

BMDW musí žadateli **během měsíce potvrdit přijetí oznámení**. Zároveň musí uvést, zda bude v Rakousku vyžadováno absolvování zkoušky způsobilosti. Pokud je BMDW během dvou měsíců od doručení všech potřebných podkladů nečinné, může být živnostenská činnost vykonávána. Proto oznámení mělo být podáno alespoň dva měsíce před plánovaným zahájením činnosti.

Pozor: V případě vázaných živností (s výjimkou těch živností, u nichž je nutné prověřit, zda se není třeba obávat závažného ohrožení veřejného zdraví nebo bezpečnosti, popř. zdraví nebo bezpečnosti příjemce služby dle § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu) je nutné zahájení přeshraničního poskytování služeb předem písemně ohlásit (zkrácené řízení - *Kurzverfahren*).

Rakouský zákonodárce nestanovil výslovně, od kterého okamžiku je možné vykonávat uvedené vázané živnosti. Při použití analogie k ustanovením aplikovatelným pro živnosti uvedené v § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu docházíme k závěru, že přeshraniční poskytování služeb může být zahájeno až začátkem třetího měsíce, pokud se příslušné spolkové ministerstvo dříve

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

kladně nevyjádřilo; to neplatí tehdy, pokud bylo již dříve zahraničnímu podnikateli sděleno, že k zahájení přeshraničního poskytování služeb nejsou námítky.

V případě živností uvedených v § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu je rovněž nutné zahájení přeshraničního poskytování služeb předem písemně ohlásit (přezkumné řízení - *Prüfungsverfahren*). V zásadě je nezbytné pro zahájení výkonu uvedených živností vyčkat na konec přezkumného řízení. Pokud se příslušné spolkové ministerstvo nevyjádří do dvou měsíců od doručení veškerých nezbytných podkladů, může být první den třetího měsíce zahájeno s přeshraničním poskytováním služeb.

2.2.2 Vázaná živnost – dlouhodobé či pravidelné vykonávání

Je-li služba poskytována v Rakousku nikoli pouze dočasně a příležitostně, nýbrž jsou především v Rakousku systematicky a cíleně hledány možnosti výkonu činnosti, nejedná se již o přeshraniční poskytování služeb. V takovém případě je nutné založit v Rakousku **provozovnu**, a to např. ve formě společnosti s ručením omezeným (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH*) nebo pobočky (*Zweigniederlassung*). Tyto subjekty musí na živnostenském úřadu ohlásit příslušnou živnost. Způsobilost pro výkon takové živnosti se prokazuje způsobem níže uvedeným.

Chce-li OSVČ vykonávat živnost, která je v Rakousku živností vázanou, nikoliv dočasně a příležitostně, musí ve vztahu k BMDW prokázat, **že má odpovídající způsobilost**. Za tím účelem předloží jednak osvědčení vydané v ČR potvrzující, že členským státem usazení je ČR, dále platná živnostenská oprávnění, kterým OSVČ v členském státě usazení disponuje nebo doloží požadované vzdělání/způsobilost a potvrzení o výkonu samostatné nebo závislé odborné činnosti. Pro posouzení je věcně příslušné BMDW. Existují následující možnosti:

- Pokud z předloženého výpisu ze živnostenského rejstříku, z dodatečně podaných dokladů o dosažené kvalifikaci a z délky praxe vyplýne, že v cizině (tzn. mimo Rakousko) prokázaná **způsobilost odpovídá** požadavkům v tuzemsku (tzn. v Rakousku), **potom se rozhodnutím uzná v zahraniční nabyté živnostenské oprávnění** dle § 373c odst. 1 rakouského živnostenského řádu. Další informace naleznete na internetových stránkách BMDW www.bmdw.gv.at.
- Pokud by však žadatel **nesplnil předpoklady**, které jsou stanoveny právními předpisy pro uznání způsobilosti, rozhodne ministerský předseda spolkové země (Landeshauptmann) o **rovnocennosti** získaných znalostí a schopností s předepsaným rakouským osvědčením způsobilosti (§ 373c odst. 5 rakouského živnostenského řádu), pokud žadatel podá odpovídající písemné osvědčení a úspěšně vykoná srovnávací zkoušku svých znalostí a schopností. Vzhledem k tomu, že zkouška nemůže být vykonána během jediného dne, je tento postup časově náročnější. O žádosti by mělo být rozhodnuto během 4 měsíců. Detailní informace a tiskopis žádosti získáte [zde](#).

V obou případech je třeba k žádosti připojit následující dokumenty (vždy v originále nebo v ověřené kopii včetně úředně ověřeného překladu do němčiny):

- doklad totožnosti s fotografií prokazující občanství EU/EHP (občanský průkaz, cestovní pas),
- výpis z rejstříku trestů (ne starší než 3 měsíce),
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění,
- jiné doklady o kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci, osvědčení způsobilosti, atd.),
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat), pokud v Rakousku nemusí být placeno žádné pojistné na sociální zabezpečení.

Poslední novelizace rakouského živnostenského zákona v r. 2017 přinesla jednu novinku, a to snížení počtu dílčích živností (*Teilgewerbe*) z 21 na 19, které doposud doplňovaly některé vázané živnosti, a to ve prospěch živností volných. Výkon těchto činností však stále ještě vyžaduje příslušné formality (zejména podání oznámení o poskytnutí služeb). Týká se to např. úpravy oděvů, techniky jízdních kol, zasklívání aut, výroba perníku a zmrzliny, opravy obuvi, čištění čalouněného nábytku.

3 Zvláštní téma – OSVČ vs. vysílání zaměstnanců – „zdánlivá samostatně výdělečná činnost“

Zákon LSD-BG se vztahuje pouze na vysílané zaměstnance, nikoliv na podnikatelské subjekty/OSVČ. Nicméně je rakouskými kontrolními orgány pečlivě sledována oblast „**zdánlivé samostatně výdělečné činnosti**“. V České republice je poměrně běžnou praxí (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé „šetří“ na vedlejších nákladech souvisejících s výplatou mzdy a neuzavřou s pracovníky pracovní smlouvu, ale spolupracují s nimi jako se samostatnými podnikateli - živnostníky (OSVČ) na základě např. smlouvy o dílo. Tato praxe však **není v Rakousku běžná**. Naopak u kontrolních subjektů automaticky **vede k podezření z obcházení zákona a může mít za následek zahájení správního řízení**.

Klasifikace OSVČ a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací práce přísluší provádět zásadně zaměstnancům). Uvedený smluvní vztah je v Rakousku (obdobně jako v ČR) nezbytné vždy posuzovat podle jeho **skutečného hospodářského obsahu** (*wahrer wirtschaftlicher Gehalt*, § 2 LSD-BG). Jako kritéria při hodnocení se zpravidla použijí např. stupeň samostatnosti / nezávislosti, způsob odměňování (za jednotku času nebo např. za zhotovení určitého díla), s jakými pracovními nástroji je práce vykonávána, zda je práce vykonávána ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti, do jaké míry pracovník ručí za vady díla, zda je ujednána možnost zastupování, zda a do jaké míry je osoba začleněna do podniku osoby přidělující práci, apod. Nehledě k vykonávání konkrétní zakázky se nezávislost OSVČ dokazuje tím, že pracuje pro více zákazníků, tzn. že **není existenčně závislá** pouze na jednom a tomtéž zadavateli zakázky.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Právní moc rozhodnout o klasifikaci, zda se jedná o zaměstnance nebo OSVČ, přísluší dle evropského práva hostující zemi, tedy Rakousku.

Pokud je nevyhnutelné, aby česká firma realizovala v Rakousku zakázku nejen svými kmenovými zaměstnanci, ale ve spolupráci se živnostníkem, doporučujeme přesné a smluvně určené vymezení vykonávané činnosti (živnosti). Z hlediska organizace prací by nemělo existovat mezi OSVČ a zaměstnanci firmy žádné spojení (společné nářadí, organizování činnosti, apod.) Z hlediska právní jistoty je třeba mít **jasně a zřetelně vymezen smluvní vztah smlouvou o dílo** ideálně přímo se zadavatelem zakázky (rakouským občanem či firmou). Případný smluvní vztah s českou firmou realizující zakázku pro rakouského zadavatele je třeba důsledně dbát na vymezení zakázky bez překryvu typu činností s kmenovými zaměstnanci firmy.

Působí-li na jedné zakázce více OSVČ, zvyšuje se riziko jejich překvalifikování na zaměstnance. Každá jednotlivá OSVČ musí mít svou smlouvu o dílo s výše popsaným vymezením hospodářského obsahu (vykonávaného díla) v rámci zakázky. K vyjasnění vztahů mezi více OSVČ se případně doporučuje zřízení pracovního společenství (Arbeitsgemeinschaft/ARGE-Vertrag), které následně bude realizovat konkrétně vymezené aktivity v rámci zakázky na základě jedné, společné smlouvy o dílo se zadavatelem.

Dojde-li při úřední kontrole k překvalifikování smluvního vztahu, dojde jednak ke vzniku dodatečných platebních povinností ohledně pojistného na sociální zabezpečení a ostatních pracovněprávních nároků zaměstnanců vůči zaměstnavateli (minimální mzda, nárok na dovolenou, náhrada mzdy, atd.), jednak hrozí vysoké správní tresty, když kupříkladu vyplacená odměna za dílo neodpovídá minimální výši mzdy stanovené pro příslušný obor kolektivními smlouvami. V případě zadání subdodávek „skutečným“ OSVČ nemají české společnosti zásadně ohlašovací povinnost vůči takovým osobám (případně ohlašovací a jiné povinnosti (pracovněprávní, vyplývající ze živnostenského práva) má zásadně povinnost plnit subdodavatel). V každém případě je doporučena opatrnost tehdy, kdy více „subdodavatelů“ pracuje z pověření české společnosti v Rakousku na jednom a tomtéž projektu. Taková okolnost může být v průběhu správního přezkumu za určitých okolností považována za obcházení právních předpisů.

Při porušení zákona hrozí sankce ve formě správního trestu (peněžní pokuty). Pokuty přitom mohou dosáhnout výše až 20 tis. EUR za každého dotčeného zaměstnance a tím mohou být pro drobné řemeslníky/OSVČ likvidační.

4 Vysílání zaměstnanců do Rakouska

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK), Spolkové ministerstvo financí (BMF).

Ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, jakož i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES, jsou implementována do rakouského právního řádu prostřednictvím zákona

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz, dále jen LSD-BG; BGBl. č. 44/2016). Kromě toho nalezneme příslušná ustanovení týkající se vysílání zaměstnanců i v jiných zákonech. Jedná se zejména o zákon o dočasném přidělování pracovních sil (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG, BGBl. č. 196/1988) a o zákon o dovolené a náhradách pracovníků ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz/BUAG, BGBl. č. 414/1972). V návaznosti na revizi směrnice o vysílání pracovníků lze nejpozději od 30. července 2020 (termín pro národní transpozici) očekávat další změny rakouské legislativy. Případné novely obratem zapracujeme.

Důležité: Podrobné informace k vysílání pracovníků naleznete na stránkách www.entsendeplattform.at (i v češtině).

4.1 Co se rozumí vysíláním pracovníků - požadované dokumenty

Vysláním se rozumí situace, kdy podnik se sídlem v členském státě EU nebo EHP (kromě Chorvatska) vyšle zaměstnance **za účelem výkonu sjednané práce do Rakouska**, tedy za účelem splnění smluvního závazku. Předpokladem pro vysílání zaměstnanců do Rakouska je, že jejich obvyklé místo výkonu práce není v Rakousku.

Vyslání se vztahuje vždy na určitý projekt, přičemž neexistuje žádná časová spodní hranice, tzn. i krátkodobý pracovní výkon (např. na hodinu nebo i méně) podléhá **ohlašovací povinnosti** u Finanční policie, která funguje jako Centrální koordinační místo (Zentrale Koordinationsstelle/ZKO) Spolkového ministerstva financí pro kontrolu nelegálního zaměstnávání.

Vysílajícím zaměstnavatelem může být jak právnická, tak fyzická osoba, pokud tento subjekt disponuje v ČR živnostenským oprávněním a splňuje všechny požadavky dle zákona LSD-BG. Lze vysílat i jiné než kmenové zaměstnance (**nikoliv ale OSVČ!**), tzn. není předpokladem aby vyslaní pracovníci měli odpracováno určitou dobu u vysílajícího zaměstnavatele. Musí se ale jednat o pracovníky, kteří jsou před vysláním do Rakouska u tohoto zaměstnavatele v ČR zaměstnání.

Dále platí povinnost **mít na pracovišti k dispozici požadované dokumenty** a dodržet rakouské sociální a mzdové podmínky, ledaže zákon z těchto povinností stanoví výjimky. Balíček opatření proti mzdovému a sociálnímu dumpingu, který je součástí rakouské legislativy, totiž předpokládá **dodržování minimální úrovně rakouských mezd stanovené kolektivní smlouvou**, zákonem nebo nařízením, a má chránit pracovní trh před pronikáním levnějších pracovních sil z nových členských států EU.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo cestovní pas,

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- kopie ohlášení zaměstnance Finanční policii (pro státní příslušníky EU/EHP s výjimkou Chorvatska) (viz bod 4.2),
- potvrzení EU o vyslání (pro státní příslušníky Chorvatska nebo třetích zemí)
- mzdové podklady (viz bod 4.3),
- potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení v domovské zemi, tj. formulář A1 v originále (není potřeba překládat) (viz bod 4.4),
- doklad o kvalifikaci zaměstnance (např. maturitní vysvědčení, učňovský list atd.)

Pozor: V případě kontroly ze strany finanční policie je zapotřebí předložit kompletní doklady, včetně požadovaného překladu do němčiny. **V případě zjištění jakýchkoliv nedostatků v dokumentaci, se pokutě již nelze vyhnout.** Kromě pokuty je ze strany finanční policie také vystavena Výzva k doplnění dokladů, jejíž nesplnění znamená uložení další pokuty!

Kontakt:

Zentrale Koordinationsstelle des Bundesministeriums für Finanzen für die Kontrolle illegaler Beschäftigung (Centrální koordinační místo pro kontrolu nelegálního zaměstnávání)
 Brehmstraße 14, 1110 Wien
 tel. +43 50233-554194
 fax +43 50233-5954194
 E-Mail: post.finpol-zko@bmf.gv.at

4.2 Ohlášení zaměstnanců u finanční policie

Podle §19 zákona LSD-BG musí zahraniční zaměstnavatel (tzn. česká vysílající firma) pracovníky, kteří budou vysláni do Rakouska, nahlásit u Finanční policie, a to výhradně prostřednictvím automatizovaných **elektronických formulářů ZKO** Spolkového ministerstva financí (BMF).

Hlášení o vyslání je zapotřebí uskutečnit **před zahájením prací**. Možnost hlášení zaměstnanců i neprodleně před započítáním výkonu práce je přípustné a představuje výhodu v případě bezodkladných prací a zakázek, které je zapotřebí uskutečnit v krátké době.

Zasílání bývalé verze formuláře ZKO3/ZKO4 emailovou cestou, faxem či poštou už není přípustné!

Hlášení o vyslání do Rakouska - [formulář ZKO3](#).

Elektronický formulář ZKO3 „Hlášení o vyslání do Rakouska“ se použije jak u prvního vyslaného zaměstnance, tak u dalších vysílaných zaměstnanců, tzn. pro každého zaměstnance zvlášť. Po zadání prvního zaměstnance do systému se další zaměstnanci ohlašují přes tlačítko „**nové**“. V případě, že vyslaný zaměstnanec bude pracovat v rámci jednoho projektu **na více místech** v Rakousku, resp. na

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

několika podobných projektech, stačí ho nahlásit **pouze jednou**, s detailními informacemi o jednotlivých místech/projektech.

Podle §23 zákona LSD-BG se v bodu 3 formuláře vyžadují i **údaje o kontaktní osobě** (např. vedoucí pracovník), která potřebné doklady uchovává na místě realizace, přijímá písemnosti v případě kontroly a poskytuje informace.

Po vyplnění je formulář odeslán přímo finanční policii. Zaměstnavateli přijde automaticky elektronické potvrzení o provedeném hlášení s příslušným číslem transakce. Číslo transakce je důkazem platného doručení. Kopie hlášení o vyslání musí zaměstnavatel (tzn. vysílající česká společnost) předat buď vysílanému zaměstnanci, nebo, v případě vysílání většího počtu zaměstnanců, jejich zástupci (např. vedoucímu stavby), který má nadřazené postavení vůči vyslaným zaměstnancům. Hlášení o vyslání ZKO3 je platné i jako ohlášení ve smyslu zákona BUAG (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz – zákon o dovolených a odškodnění dělníků ve stavebnictví).

V případě změny personálu (z důvodu nemoci, prodloužení již podaného ohlášení, resp. změny údajů již ohlášených zaměstnanců) je potřeba změnu nahlásit na finanční policii prostřednictvím formuláře „Hlášení o vyslání do Rakouska - Oznámení změny“, tzv. **Änderungsmeldung** (ZKO3 AE-M).

V případě **dočasného přidělování zaměstnanců do Rakouska** (Arbeitskräfteüberlassung) se používá formulář **ZKO4** („Hlášení o přenechání do Rakouska“).

Pro hlášení mobilních zaměstnanců v oblasti dopravy (např. řidičů) se používá formulář ZKO3-T (viz kapitola 6). V této oblasti je možné podávat paušální hlášení vždy na šest měsíců a tedy nezávisle na konkrétním vyslání (viz 6.1).

Občané Chorvatska nemají z důvodu přechodných ustanovení (do 30. června 2020) volný přístup na rakouský pracovní trh. To samé platí pro státní příslušníky třetích zemí. Ohlášení zaměstnance z **Chorvatska nebo z třetí země** se rovněž uskutečňuje formulářem ZKO, Finanční policie ale tyto žádosti jenom přijímá a předává je rakouskému Úřadu práce (Arbeitsmarktservice/AMS). AMS žádost a příslušné podklady ověří a **vystaví potvrzení EU o vyslání (EU-Entsendebestätigung)**. Při podání žádosti požaduje Finanční policie potvrzení, že tato osoba je ve státě, kde má vysílající firma své sídlo (např. v ČR), řádně hlášena. Proti případnému negativnímu rozhodnutí je možné se odvolat.

[Podrobnější informace o ohlašování vysílaných zaměstnanců](#) – česky

4.2.1 Zjednodušené hlášení (LSD-BG §19)

Novým zákonem LSD-BG byla k 1. lednu 2017 zavedena možnost podat rámcové hlášení (Rahmenmeldung) a hromadné hlášení (Sammelmeldung).

Rámcové ohlášení (na období maximálně tři měsíce)

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Pokud je např. za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb, zprostředkovatelské smlouvy nebo v rámci koncernu sjednáno opakované přeshraniční vyslání zaměstnanců, může být za určitých okolností před zahájením prací dle §19 odst. 5 zákona LSD-BG učiněno rámcové hlášení.

Hromadné ohlášení (pro odlišné zadavatele)

Mají-li být v případě přeshraničního vyslání zaměstnanců plněny obdobné zakázky/poskytovány obdobné služby na základě smluv uzavřených s více zadavateli, může být podle §19 odst. 6 zákona LSD-BG podáno hromadné hlášení, ve kterém budou uvedeni všichni zadavatelé, a to tehdy, jestliže budou zakázky plněny/služby poskytovány v úzké místní a časové souvislosti.

V oblasti přepravy se od 1. června 2017 žádné rámcové, resp. hromadné hlášení už nepodává. Hlášení se v této oblasti provádí paušálně formulářem ZKO3-T (viz kapitola 6.1).

4.2.2 Výjimky z ohlašovací povinnosti

Na základě novelizace výše uvedených zákonů AVRAG (2015) a LSD-BG (2017) se z ohlašovací povinnosti povolují pouze explicitně stanovené výjimky. Ohlášení u Finanční policie se podle §1 (5) zákona LSD-BG výjimečně **nemusí** podávat v těchto případech:

- obchodní jednání bez dalšího poskytování služeb nebo
- účast na seminářích a přednáškách bez dalšího poskytování služeb nebo
- návštěva a účast na kongresech a zasedáních nebo
- účast na vybraných kulturních akcích v oblasti hudby, tance, divadla nebo kabaretu a obdobných akcí a jejich pořádání, které se konají v rámci turné, přičemž událost (události) na území Rakouska se koná (konají) pouze z malé části, pokud zaměstnanec vykonává práci po většinu doby trvání turné, nebo
- činnost v rámci mezinárodních programů vzdělávání či výzkumu na univerzitách, pedagogických vysokých školách či odborných školách nebo
- účast na mezinárodních soutěžích resp. mistrovstvích a jejich pořádání, s výjimkou přípravných a závěrečných prací (výstavby/demontáže zařízení souvisejících se soutěží, poskytování stravování či občerstvení) nebo
- vystavování na veletrzích a výstavách, s výjimkou přípravných a závěrečných prací (výstavby/demontáže zařízení souvisejících s veletrhy a výstavami a dodání vystavovaného zboží (rovněž činnosti související s prodejem v rámci veletrhů a výstav musí být hlášeny jako vyslání) nebo
- činnost vykonávána zaměstnanci s měsíční hrubou mzdou v průměrné minimální výši 125% 30 násobku denního maximálního vyměřovacího základu dle rakouského zákona o všeobecném sociálním pojištění (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz/ASVG) (pro rok 2019: 6090 EUR) či odborníky pro zvláštní účely v rámci koncernu, pokud doba vysílání nepřesahuje dva měsíce v kalendářním roce. Vysílání v rámci koncernu, na které se tyto skutečnosti nevztahují, i nadále vyžadují splnění ohlašovací a dokumentační povinnosti!

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- činnosti v **tranzitní dopravě** zboží či osob, tzn. v Rakousku nedochází ani k nakládce ani vykládce zboží, ani k začátku či ukončení přepravy osob nebo zboží a obvyklé místo výkonu práce není v Rakousku (další výjimky v oblasti přepravy www.entsendeplattform.at - česky)

4.3 Mzda, daň ze mzdy a mzdové podklady

V souvislosti s otevřením trhu práce panovaly obavy zejména z masivního porušování rakouských mzdových a sociálních standardů. Z tohoto důvodu nabyla v roce 2011 účinnosti v rámci zákona AVRAG úprava boje proti mzdovému a sociálnímu dumpingu, jejichž ustanovení byly od r. 2017 převzaty do zákona LSD-BG. Podstatou zákona je postih v případě nedodržování rakouských minimálních mzdových standardů a zajištění kontroly rakouskými úřady.

4.3.1 Stanovení základní mzdy

Zaměstnanci vyslaní do Rakouska zaměstnavatelem se sídlem v EHP (např. v ČR) mají po dobu výkonu práce v Rakousku nárok na kolektivní smlouvou, zákonem nebo nařízením stanovenou mzdu, která v místě výkonu práce náleží za srovnatelnou práci vyplácenou obdobným zaměstnavatelem obdobnému zaměstnanci.

Výběr vhodné rakouské kolektivní smlouvy může českým firmám ověřit pouze odborník, tzn. právní kancelář nebo daňový poradce se specializací na Rakousko a na oblast mzdového účetnictví. Volba kolektivní smlouvy se zásadně řídí podle hlavní činnosti zaměstnavatele a odvětví, v němž je převážně činný v ČR (zápis v obchodním rejstříku). Následně se pro posouzení používá i povaha konkrétní zakázky, která se v Rakousku uskuteční.

Finanční policie zkoumá nejen příslušnou minimální mzdu, nýbrž **celkovou odměnu včetně zvláštních příplatků** (tzv. Sonderzahlungen) a **prémii**, které zaměstnanci náleží na základě kolektivní smlouvy, zákona či nařízení, tedy i vyplacení 13. a 14. mzdy a odpovídající odměny za práci přesčas nebo příplatky za noční práci podle rakouského práva nebo příslušné kolektivní smlouvy. Nový zákon LSD-BG stanoví, že povinnosti alikvotně zaplatit zvláštní příplatky vedle základní mzdy podléhají zaměstnavatelé i v případě dočasného přidělování pracovníků.

U příplatků za práci přesčas (*Überstunden*) je třeba dát pozor na to, že týdenní pracovní doba se dle příslušné kolektivní smlouvy pohybuje mezi 38 a 40 hodinami týdně (mnoho kolektivních smluv stanoví 38,5 hodinovou standardní týdenní pracovní dobu). Za práci přesčas, tj. výkon práce mezi týdenní pracovní dobou garantovanou příslušnou kolektivní smlouvou a 41. odpracovanou hodinou za týden, stanoví řada kolektivních smluv příplatek ve výši 50%. Další práce přesčas podléhá také příplatkové povinnosti ze strany zaměstnavatele. Po dobu výkonu práce v Rakousku je třeba dodržet rakouské předpisy týkající se pracovní doby, a to zj. předpisy v příslušné kolektivní smlouvě, a rámcově i ustanovení zákona o pracovní době (*Arbeitszeitgesetz /AZG*).

Aby se mohla zjistit základní mzda, je zapotřebí zaměstnance správně zařadit do mzdové skupiny podle příslušné kolektivní smlouvy, sazebníku nebo minimálního mzdového tarifu. Pro zařazení je

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

důležitá povaha skutečně vykonávané činnosti, vzdělání a kvalifikace zaměstnance pro danou činnost a pracovní zkušenosti. Pro zaměstnavatele, jejichž podnik má sídlo v zahraničí, je platná základní mzda stanovená v příslušné rakouské kolektivní smlouvě (Kollektivvertrag, zkratka KV). Výkon různých činností je v Rakousku velmi komplexně regulován, a je nezbytné v jednotlivém případě vždy prověřit, zda se určitá kolektivní smlouva použije. S vyhledáním správné kolektivní smlouvy pomohou webové stránky Rakouského odborového svazu (ÖGB) <https://www.kollektivvertrag.at> a webové stránky jednotlivých odborných svazů Rakouské hospodářské komory (WKO).

Většina kolektivních smluv se rozděluje do 2 kategorií:

- 1) smlouvy pro manuální pracovníky (KV Arbeiter) a
- 2) smlouvy pro administrativní pracovníky (KV Angestellte).

Dále se mohou vyskytovat rozdíly dle spolkové země, ve které je práce vykonávána.

Pozor: Na dočasné přidělování zaměstnanců se zpravidla vztahují nejméně 2 kolektivní smlouvy – jednak kolektivní smlouva pro podnikatele, který zaměstnance dočasně přiděluje, jednak kolektivní smlouva pro zaměstnance podnikatele, k němuž jsou zaměstnanci dočasně přidělováni. Zde je třeba dbát na to, aby byla zaměstnancům vyplácena vždy vyšší minimální mzda.

Za účelem kontroly mzdy, která přísluší zahraničnímu zaměstnanci (s pojištěním v domovském státě), směřjí orgány Finanční policie s ohledem na individuální situaci podniknout následující kroky:

- vstoupit do provozoven a provozních místností zaměstnavatele,
- žádat osoby na uvedených místech o informace, pokud se nejedná o osoby z jiných firem,
- nahlížet do podkladů potřebných pro kontrolu,
- vybrat finanční kauci (záruku),
- učinit předběžné opatření formou zabavení peněz nebo věcného majetku (např. vozidla, strojů, atd.)
- pozastavit platby - finanční policie zakáže objednateli zakázky vyplatit zahraničnímu (např. českému) obchodnímu partnerovi zbylou odměnu za práci.

Dotazy týkající se použití vhodné kolektivní smlouvy a správného stanovení výše minimální mzdy lze směřovat na Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů Rakouska (BMASK):

Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (BMASK)

Sektion Arbeitsrecht und Zentral-Arbeitsinspektorat

Kontaktní osoby: Mag. Walter Neubauer, Mag. Erwin Rath

E-Mail: VII@bmask.gv.at, tel.: +43(1) 71100-6414, www.entsendeplattform.at

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

4.3.2 Mzdové podklady

Zahraniční zaměstnavatelé, kteří vysílají své zaměstnance do Rakouska, jsou povinni uchovávat v místě výkonu práce mzdové podklady, které dokládají, jak a na jakém základě je stanovena odměna zaměstnance, resp. z jakých částí je složena. Veškeré doklady musí být v německém jazyce, jen pracovní smlouva, resp. písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy, lze alternativně doložit v anglickém jazyce. Ověřený překlad dokladů se nevyžaduje.

Přípustné doklady je možné mít k dispozici i v elektronické podobě, která musí ale umožnit bezprostřední zobrazení požadovaných dokladů (na notebooku, v tabletu, apod.). Není možné doklady zpřístupnit přes dálkový přístup nebo si je nechat dodatečně zaslat.

Pojmem „mzdové podklady“ rozumí zákon:

- pracovní smlouva nebo písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy,
- zaměstnanecký list (tzv. Dienstzettel) včetně dodatku ke smlouvě, ze kterého je zřejmé, že zaměstnanec obdrží po dobu vyslání do Rakouska odpovídající výši mzdy,
- doklad o správném zařazení zaměstnance do mzdové skupiny, aby bylo možné prověřit výši odměny poskytnuté vyslanému zaměstnanci po dobu jeho činnosti v souladu s rakouskými předpisy, tzn. doklad o jeho kvalifikaci, praxi apod. Doporučujeme doložit učňovský list, maturitní vysvědčení atd. v německém překladu,
- přehledy odpracovaných hodin. Postačí neformálně např. formou kalendáře, excelové tabulky nebo osobních listů, a to včetně denní evidence času docházky a času ukončení práce zaměstnanců,
- jakmile je to časově možné, doklad o faktickém vyplacení mzdy odpovídající za práci v Rakousku, např. formou výplatní pásky zaměstnance nebo výpisu z bankovního účtu.

Pozor: Veškeré zaměstnanecké dokumenty za celou dobu zakázky, tzn. i doklady pracovníků, kteří tam popřípadě pracovali jen v mezidobí, resp. se s jinými zaměstnanci střídali, je zapotřebí mít k dispozici na místě vykonávání práce. Lhůta na doplnění chybějících podkladů byla začátkem roku 2017 zrušena. Mírně odlišná ustanovení platí při vyslání v oblasti přepravy (viz kapitola 6.2).

4.3.3 Výjimka z minimální mzdy - zvláštní ustanovení tzv. montážního privilegia - případy dodávky a montáže zaměstnavatelem vyrobených technických zařízení

Povinnost zaručit vyslaným zaměstnancům minimální mzdu stanovenou rakouskými předpisy **odpadá**, pokud je zaměstnanec české firmy vyslán v souvislosti s dodáním **zařízení** (pozor: nikoliv jednotlivých strojů!) **vyrobeného v zahraničí tímto zaměstnavatelem** nebo společností ve skupině k rakouské společnosti/závodu za účelem montážních prací, uvedením zařízení do provozu a s tím souvisejícím školením nebo za účelem opravených či servisních prací tohoto zařízení, pokud tyto práce nemohou být zajištěny rakouskými zaměstnanci (tzv. Montageprivileg, §3 (5) zákona LSD-BG). Povinnost dodržet ustanovení rakouského práva týkající se dovolených **odpadá** dle zákona LSD-BG tehdy, pokud výše uvedené montážní práce netrvají déle než 8 kalendářních dní. Doba příslušných prací nesmí přesáhnout tři měsíce.

Pozor: V každém případě ale platí oznamovací povinnost u Finanční policie a povinnost mít u sebe na pracovišti k dispozici veškeré nutné doklady, dále i povinnost dodržet rakouské předpisy ohledně pracovní doby a ochrany zaměstnanců.

Ve všech případech doporučujeme včas konzultovat charakter práce a její obsah s příslušnými úřady, aby bylo jisté, zda jsou výše uvedené podmínky skutečně naplněny!

Pozor: Zvláštní ustanovení montážního privilegia se nevztahuje na obor stavebnictví!

Kontakt:

Finanzpolizei – Zentrale Koordinationsstelle (ZKO)

Brehmstraße 14, 1110 Wien

Telefon: +43(0)5 0233 -554 194; -554 726

Fax: +43 (0)5 0233 -5954194 E-Mail: post.finpol-zko@bmf.gv.at

4.3.4 Daň ze mzdy

Vyslání zaměstnanci, kteří pracují pro svého českého zaměstnavatele na jeho montážích, stavbách, atd. (nesmí se jednat o vyslání přes personální agenturu tzv. personální leasing) mají i nadále povinnost platit daň ze mzdy v ČR, pokud doba po kterou zaměstnanec vykonává práci na území Rakouska, nepřesáhne 183 dní v časovém období 12 měsíců (nikoliv v kalendářním roce).

Daň ze mzdy musejí čeští zaměstnanci v Rakousku platit, pokud:

- pokud český zaměstnanec je vyslán na dobu delší než 183 dní za 12 kalendářních měsíců. Do limitu 183 dní se počítají i volné víkendy a svátky, které stráví zaměstnanec doma v České republice, včetně dní příjezdu a odjezdu.
- český zaměstnavatel je v Rakousku rezidentem, nebo

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- má český zaměstnavatel v Rakousku provozovnu, nebo
- má český zaměstnanec v Rakousku bydliště nebo trvalý pobyt

Pozor: Vyslaným zaměstnancům, kteří jsou vysláni personální agenturou a pracují tak v podniku jiné rakouské firmy (tzv. uživatelský nebo ekonomický zaměstnavatel) je i nadále vyplácena mzda českým zaměstnavatelem, avšak povinnost platit daň ze mzdy v Rakousku vzniká již od 1. dne vyslání. Časový test 183 dní se u přenechání pracovních sil neaplikuje.

4.4 Sociální a zdravotní pojištění

Pokud vyslání zaměstnanců nepřekročí dobu 24 měsíců, zůstanou zaměstnanci i nadále přihlášení k sociálnímu pojištění v tom státě, kde má zahraniční zaměstnavatel (česká firma) své sídlo. Vyslání zaměstnanci nejsou v tomto případě povinni přihlásit se k sociálnímu pojištění v Rakousku.

Trvá-li vyslání do Rakouska déle než 24 měsíců, končí povinnost být přihlášen k sociálnímu pojištění v domovském státě již začátkem vyslání, a vyslaný zaměstnanec podléhá ihned od vyslání předpisům rakouského práva sociálního zabezpečení.

Skutečnost, že příslušnost k předpisům sociálního zabezpečení zůstane během vyslání zachována v domovském státě zaměstnavatele (např. v ČR), se dokládá prostřednictvím **formuláře A1**, který v případě ČR vystavuje Česká (příp. okresní) správa sociálního zabezpečení. Formulář má charakter dokladu a je vydán za předpokladu, že zaměstnanec je minimálně jeden měsíc v systému sociálního zabezpečení domovského státu. Formulář A1 není potřeba překládat.

[Postup pro vyřízení formuláře A1](#)

Vyslání zaměstnanci mají v Rakousku nárok na nezbytnou zdravotní péči. Na základě předložení Evropského průkazu zdravotního pojištění (EHIC) má pojištěnec jednoho členského státu EU na území druhého členského státu nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči s přihlédnutím k povaze nemoci a očekávané délce pobytu. Poskytování zdravotní péče v rámci Evropské unie je upraveno nařízením Rady EHS, která jsou navíc platná i v několika zemích Evropského hospodářského prostoru, které členy EU nejsou.

4.5 Správní postihy v případě nedodržení předpisů o vyslání zaměstnanců

Zaměstnavatel, který

- nesplnil ohlašovací povinnosti vůči rakouským úřadům - chybějící, zpožděné nebo nekompletní ohlášení zaměstnanců, neposkytnutí či nezpřístupnění potřebných ohlašovacích (mzdových, osobních atd.) dokladů v požadované formě a/nebo
- zaměstnává/zaměstnával zaměstnance, kterému neposkytuje/neposkytoval minimálně základní mzdu, která mu podle zákona, nařízení nebo kolektivní smlouvy a v souladu

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

s dodržением příslušných kritérií pro mzdové zařazení přísluší, se dopouští správního přestupku.

Rakouskými kontrolními orgány je pečlivě sledována oblast „**zdánlivě samostatně výdělečné činnosti**“ (viz bod 3). V České republice běžně rozšířená praxe (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé s pracovníky neuzavřou pracovní smlouvu, ale jednájí s nimi jako se samostatnými podnikateli-živnostníky (OSVČ) na základě smlouvy o dílo může mít v Rakousku za následek spuštění správního řízení, protože klasifikace živnostníků (OSVČ) a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací zednické práce nepřísluší OSVČ, ale pouze zaměstnancům). Pravomoc rozhodnout o klasifikaci zaměstnanec/OSVČ přísluší dle evropského práva hostující zemi, tedy Rakousku.

Pozor: Podniky, které vykonávají stavební práce ve spolupráci s dalšími firmami, ručí na základě zákona LSD-BG za nároky na minimální mzdu u všech vyslaných i přenechaných zaměstnanců. Teoreticky může ručit i koncový zákazník, který podnik stavebními pracemi pověřil, to ale pouze za předpokladu, že před pověřením o nezaplacení minimálních mezd věděl nebo vědět mohl.

4.5.1 Sankce v případě porušení ohlašovací povinnosti

- vyslání zaměstnanců - nedodržení včasného oznámení o vyslání nebo nekompletní/chybné doklady o vyslání v písemné nebo elektronické podobě: 1 tis. – 10 tis. €, v opakovaném případě 2 tis. – 20 tis. € za každého dotčeného zaměstnance (princip kumulace)
- přeshraniční přenechávání pracovních sil - nekompletní nebo chybné ohlašovací formality: 500 až 5 tis. €, v opakovaném případě od 1 tis. do 10 tis. € za každého dotčeného zaměstnance (princip kumulace)
- neposkytnutí mzdových dokladů: 1.000 – 10.000 € za každého zaměstnance, v opakovaném případě 2.000 – 20.000 €. Pokud nemají mzdové doklady v pořádku více než tři zaměstnanci, bude zaměstnavateli uložena pokuta ve výši 2.000 – 20.000 € za každého dotčeného zaměstnance, v opakovaném případě 4.000 – 50.000 €.

4.5.2 Sankce v případě nedodržení minimální mzdy

S ohledem na platnou rakouskou legislativu, která chrání zaměstnance, je nedodržování mzdových předpisů obzvláště přísně trestáno. To však bohužel platí i v případě formálních pochybení - neúplné mzdové dokumentaci, chybějícím překladům do německého jazyka apod.

Finanční policie zkoumá nejen minimální základní mzdu, ale i celkovou odměnu včetně zvláštních příplatků (tzv. „Sonderzahlungen“), která zaměstnanci náleží ze zákona, nařízení nebo kolektivní smlouvy, tedy i vyplacení 13. a 14. mzdy a odpovídající odměny za práci přesčas nebo příplatky za noční práci podle rakouského práva nebo příslušné kolektivní smlouvy. Nový zákon LSD-BG stanoví,

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

že povinnosti alikvotně zaplatit zvláštní příplatky vedle základní mzdy podléhají zaměstnavatelé i v případě přeshraničního přenechávání pracovníků.

- **peněžní pokuta** - minimální peněžní pokuta 1.000 € za jednoho zaměstnance, maximální pokuta až 50.000 € za jednoho zaměstnance
- **pozastavení plateb** (Zahlungsstopp) - finanční policie může v případě důvodného podezření ze spáchání správního deliktu uvedeného v zákoně LSD-BG nařídit rakouskému zadavateli (nebo zaměstnavateli, k němuž byli dočasně přidělováni zaměstnanci) pozastavení plateb. To znamená, že rakouskému zadavateli může být za určitých okolností zakázáno uhradit dosud nezaplacenou část odměny za práci zahraničnímu (např. českému) smluvnímu partnerovi.
- **předběžné opatření v místě výkonu práce** - pokud by mohlo být trestní stíhání značně ztíženo (často případ podnikatelů z jiných členských států EU), může příslušný okresní správní úřad (okresní hejtmanství/Bezirkshauptmannschaft) zaměstnavateli uložit, aby složil část odměny za vykonanou práci jako záruku (vorläufige Sicherheit, §33 zákona LSD-BG). Předběžné opatření může být stanoveno až do výše hrozící peněžité sankce.
- **zabavení peněz nebo věcného majetku** (např. vozidla, stroje, atd.) (Sicherheitsleistung, §34 zákona LSD-BG). Po rozsudku ESD C-33/17 (tzv. případ Čepelnik) z listopadu 2018 se tato sankce až do novelizace zákona zatím neukládá.
- **zákaz vykonávání dané činnosti** v Rakousku na dobu minimálně jednoho roku - pokud byl zaměstnavatel se sídlem v zahraničí právoplatně potrestán kvůli nedodržení základní mzdy u více než třech zaměstnanců, nebo pokud se tohoto přestupku dopustil opětovně
- zaměstnavatelům se sídlem v Rakousku je možné v případě závažného porušení práva **živnostenské oprávnění odejmout**.

Pozor: Veškeré pokuty jsou ukládány nikoliv paušálně, ale za každého jednotlivého zaměstnance a za každé porušení povinnosti a vztahují se v plné výši i na jednotlivé jednatele/členy představenstva zaměstnavatele. Dochází zde tedy k několika typům kumulace pokuty, které tak mohou následně dosáhnout zcela nepřiměřené výše (deseti- či dokonce statisícům EUR). Důrazně proto doporučujeme firmám s více jednatelem/vícečlenným vedením jmenovat prostřednictvím formuláře ZKO1 pouze jednu pověřenou osobu, tzv. *verantwortlicher Beauftragter* (odpovědný zástupce), viz pasáž níže.

4.5.3 Jmenování odpovědného zástupce

Za dodržení správních předpisů právníky osobami nese v Rakousku podle §9 zákona o správních pokutách (Verwaltungsstrafgesetz/VStG) odpovědnost ten, který je oprávněn společností zastupovat navenek, tzn. člen představenstva a.s., jednatel společnosti s.r.o., společník veřejné obchodní společnosti (OG), komplementář komanditní společnosti (KG), nikoliv ale prokurista. POZOR, pokud se tato odpovědnost vztahuje na více fyzických osob, ručí tyto osoby **kumulativně**.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Jmenováním odpovědného zástupce podle §9 odst. 2 a 3 výše uvedeného rakouského zákona o správních pokutách tak může zahraniční firma **zásadním způsobem omezit výši výsledné správní pokuty**, která by jinak byla násobně navýšena dle počtu odpovědných členů vedení firmy. Má-li kupř. firma dva či více členů představenstva a nestanovila-li, že za aktivity v Rakousku odpovídá jen jeden konkrétně jmenovaný člen, bude výsledná pokuta 2x či vícekrát navýšena.

Včasné jmenování odpovědného zástupce, který během přeshraničního vysílání nese zodpovědnost za dodržování správních předpisů a který bude fungovat jako ručitel, může potencionální postihy, resp. výši peněžité pokuty pro firmu od začátku omezit. Vzhledem k úskalím rakouské legislativy velvyslanectví tento postup v případě přeshraničních aktivit všech společností s vícečlenným vedením důrazně doporučuje.

Odpovědného zástupce je možné jmenovat pro celý podnik nebo pro prostorově či věcně vymezené oblasti působení firmy. **Jmenování je zapotřebí neprodleně a písemně ohlásit na Finanční policii, a to včetně prohlášení o souhlasu jmenované osoby. Příslušné formuláře jsou [ZKO1-A](#) a [ZKO1-Z \(prohlášení o souhlasu\)](#).** Opuštění funkce odpovědného zástupce, resp. jeho odchod z firmy je zapotřebí Finanční policii neprodleně oznámit, a to formulářem ZKO1-W.

5 Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oboru stavebnictví – BUAK

5.1 Rozsah kompetence pojišťovny BUAK

V případě vysílání zaměstnanců na práci do Rakouska v oboru stavebnictví platí dodatečná pravidla. Jsou-li do Rakouska vysílání nebo dočasně přidělování zaměstnanci ze zahraničních závodů, podléhají jejich nároky na dovolenou a na odstupné zákonu o dovolené a náhradách pracovníků ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz/BUAG). Zaměstnavatel musí proto platit příplatky na dovolenou **pojišťovně zaměstnanců ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse/BUAK)**. Dozorčím orgánem pojišťovny BUAK je Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK).

Zda vyslaný zaměstnanec spadá do působnosti pojišťovny BUAK, záleží na druhu vykonávané činnosti. Do působnosti BUAK spadají zaměstnanci, kteří vykonávají činnosti v oblasti stavebnictví. Naproti tomu např. instalatéři sanitární techniky a zámečníci do kompetence BUAK nespádají. Aktuální seznam činností, které do působnosti pojišťovny BUAK spadají, stanoví §2 zákona BUAG.

5.2 Ohlašovací povinnost zaměstnanců v oboru stavebnictví

Vyslání zaměstnanců do Rakouska za účelem stavebních prací podléhá úřední ohlašovací povinnosti - viz bod 4.2. - Ohlášení zaměstnanců u finanční policie

Vyslání je třeba hlásit Centrálnímu koordinačnímu místu (ZKO) před zahájením prací nebo BUAK nejpozději do dvou týdnů od zahájení prací. Ukáže-li se po předání hlášení ZKO potřeba změn ohledně vyslání zaměstnanců (časové rozmezí vyslání, vykonávaná činnost apod.), je nezbytné nahlásit změnu u ZKO prostřednictvím hlášení o změně. Ukáže-li se, že ohlášení jsou neúplná nebo nejasná, může BUAK vyžadovat jejich doplnění.

BUAK zasílá zaměstnavateli tzv. přihlašovací seznam za účelem výpočtu povinných příplatků (*Melde- und Zuschlagsverrechnungsliste*). Zaměstnavatel musí tento seznam nechat zaměstnanci potvrdit a popřípadě doplnit.

Zaměstnavatel sděluje zpravidla v rámci vyslání kontaktní údaje zaměstnanců (včetně čísla účtu) prostřednictvím formuláře. Vznikne-li nárok na náhradu mzdy za dovolenou, poukáže BUAK peníze přímo na účet zaměstnance. Příslušný formulář „Bekanntgabe einer Bankverbindung im Entsendeverfahren“ je k dispozici pod označením „*Bankverbindung Entsendung ArbeitnehmerIn*“.

Po zapsání údajů nově zapisovaných osob do systému v rámci BUAK, jsou těmto osobám nebo jejich zástupcům zaslány poštou přihlašovací údaje do internetového portálu eBUAK. Tento portál slouží k přenosu údajů o nepříznivých povětrnostních podmínkách, hlášení o příplatcích na dovolenou, údajů pro výpočet náhrady mzdy za dovolenou apod.

Poznámka: Kopie hlášení o vyslání je jedním z dokladů, který je nutné mít k dispozici na místě vykonávání prací a předložit jej v případě úřední kontroly.

Je-li zaměstnanec přeshraničně vyslán, resp. dočasně přidělován k výkonu práce na dobu delší než jeden měsíc, je třeba odevzdávat přímo BUAK **následné hlášení (Folgemeldung)**, ve kterých je třeba uvést konkrétní dobu zaměstnání zaměstnanců. Následné hlášení se podává pouze u pojišťovny BUAK do 15. dne měsíce následujícího po měsíci, v němž dochází k výkonu práce vyslaného zaměstnance v Rakousku.

5.3 Placení příplatků na dovolenou

Zahraniční vysílající společnost musí nahlásit své zaměstnance vyslané do Rakouska u pojišťovny BUAK a po dobu jejich vyslání platit BUAK dle zákona BUAG příplatky na dovolenou. Nárok vyslaných zaměstnanců na placenou dovolenou dle ustanovení BUAG vzniká prvním dnem vyslání. Výše nároku na dovolenou je dán však pouze v rozsahu uhrazených příplatků ze strany vysílající společnosti.

Výše příspěvku na dovolenou hrazeného zahraničním zaměstnavatelem se řídí dle minimální (hodinové) mzdy stanovené v příslušné kolektivní smlouvě. Zařazení mzdy do určité tarifní skupiny uvedené v kolektivní smlouvě se provádí v podstatě dle skutečně vykonávané činnosti a pracovních zkušeností. Příslušné informace rozhodné pro stanovení výše příspěvku stanovuje BUAK na základě informací o vysílání zaměstnanců získaných v hlášení ZKO. Jednou měsíčně pak BUAK posílá k uhrazení platební výměry s vyšší příspěvků na dovolenou zahraničnímu zaměstnavateli. Příslušný příspěvek na dovolenou musí zaměstnavatel zaplatit do 15. dne druhého následujícího měsíce.

Výše denního příplatku na dovolenou, který zaměstnavatel musí uhradit za zaměstnance za každý odpracovaný den, se stanoví v souladu s aktuálně v Rakousku platnou kolektivní smlouvou týkajících se výše mezd (kolektivní smlouvou stanovená hodinová mzda). Hodinová mzda stanovená kolektivní smlouvou se zvýší o 20% a vynásobí se tzv. faktorem dovolené (*Urlaubsfaktor*). Tento faktor dovolené stanovuje BMASK a stanoví se s ohledem na týdenní pracovní dobu. V současné době činí:

Běžná týdenní pracovní doba	Faktor dovolené
40	11,85
39	11,55
38,5	11,40

Vzorec zní:

$$\frac{\text{(Mzda dle kolektivní smlouvy + 20\% mzdy) x faktor dovolené}}{5}$$

Příklad: Denní výše příspěvku pro zedníka s 39 hodinovým pracovním týdnem a se základní hodinovou mzdou ve výši 12 EUR se vypočítá:

$$\frac{(12,00 \times 1,20) \times 11,55}{5} = 33,26 \text{ EUR}$$

Pozor: Jakékoliv změny (snížení pracovního úvazku, snížení počtu vysílaných zaměstnanců, atd.) je potřeba včas hlásit pojišťovně BUAK, neboť tyto změny mají za následek výpočet nové výše příspěvku na dovolenou.

5.4 Nárok zaměstnanců na dovolenou

Vyslaní zaměstnanci mají po dobu vyslání do Rakouska dle rakouských předpisů nárok na náhradu mzdy za dovolenou, a to bez ohledu na skutečnost, zda jsou účastníci českého nebo rakouského systému sociálního pojištění.

Podklady pro stanovení délky a náhrady mzdy za dovolenou podává u BUAK za zaměstnance zaměstnavatel. Nárok na dovolenou však propadá, pokud zaměstnanec nevyužil dovolenou do 31. března třetího roku následujícího po roce, v němž nárok na dovolenou vznikl.

Pozor: Zaměstnanec si nesmí nechat v průběhu pracovního vztahu proplatit náhradu mzdy za dosud nevyčerpanou dovolenou.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

O uplatnění nároku na vyplacení příspěvku na dovolenou je informován jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec.

Má-li zaměstnanec nárok na dovolenou za dobu vysílání i na konci pracovního vztahu, může zaslat návrh na výplatu náhrady mzdy za dovolenou dle §9 BUAG jako náhradu za nevybrané dny dovolené. Tento návrh je třeba podat BUAK bezprostředně po skončení pracovního vztahu. Formulář je k dispozici na stránkách BUAK. Nárok na výplatu náhrady mzdy za dovolenou může být uplatněn v průběhu šesti měsíců po skončení pracovního poměru a propadá uplynutím jednoho roku od jeho splatnosti.

Zaměstnanec má nárok na vyrovnání za nevyčerpanou dovolenou dle §10 BUAG. Tento nárok se uplatňuje vůči BUAK a je možné jej uplatnit v případě vstupu do důchodu bezprostředně po této skutečnosti, ve všech ostatních případech po uplynutí doby šesti měsíců (pokud se zaměstnanec více než šest měsíců nenachází v pracovním poměru, z něhož mu vznikl nárok podle BUAG, atd.).

Formuláře týkající se BUAK jsou k dispozici pod tímto odkazem:

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_4.6.2/entsendung-nach-oesterreich/downloads/antrag-arbeitnehmer

Konkrétní případy doporučujeme konzultovat přímo s pojišťovnou BUAK.

BUAK - Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse

Kliebergasse 1a, 1050 Wien

tel.: +43(0) 579 579 5000, tel.: +43 (0) 579 579 -1888 (oddělení koordinace)

fax: +43(0) 579 579 95099

E-Mail: kommunikation@buak.at, koordinierungsstelle@buak.at

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_5.6 - česky

6 Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oblasti přepravy zboží a osob

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK).

Ze znění zákona LSD-BG explicitně vyplývá, že se ohlašovací povinnost a povinnost dodržení rakouských mzdových a sociálních podmínek včetně připravenosti příslušných dokladů vztahuje i na **mobilní pracovníky v oblasti přepravy zboží a osob**. Všeobecné informace k tomuto tématu jsou k dispozici na webových stránkách ministerstva BMASK i v češtině, viz www.entsendeplattform.at

Vysílání ve smyslu zákona LSD-BG jsou v oblasti přepravy zejména následující situace:

- **Kabotáž** - nakládka a vykládka se uskutečňují v Rakousku,

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- **Cílová doprava do Rakouska** - nakládka se uskutečňuje mimo Rakousko, vykládka na území Rakouska. Zadavatel může mít své sídlo i mimo Rakousko,
- **Zdrojová doprava z Rakouska** uskutečněna zahraničním (nerakouským) podnikem - nakládka se uskutečňuje v Rakousku, vykládka mimo Rakousko. Zadavatel může mít své sídlo i mimo Rakousko.

Pozor: Výše uvedený výčet platí podle smyslu i pro přepravu osob, nepravidelné nebo jednorázové transporty, jízdy prázdným vozidlem uvnitř Rakouska, např. jízda zpět k hranici v případě cílové dopravy po vykládce, nebo u zdrojové dopravy příjezd na místo nakládky, v případě kabotáže příjezd, příležitostná i linková doprava, turistické jízdy s cílem/destinací na území Rakouska. Obecně platí, že celková maximální přípustná hmotnost motorového vozidla je pro aplikaci režimu vysílání irelevantní.

O vysílání ve smyslu zákona LSD-BG se nejedná v následujících případech:

- Pouhý **tranzit** v oblasti přepravy zboží či osob, tzn. v Rakousku se neuskutečňuje ani nakládka ani vykládka zboží, ani nedochází v Rakousku k zahájení či k ukončení cesty osob. Dále musí být splněna podmínka, že cílem cesty není dopravit osoby do Rakouska, nýbrž cesta napříč Rakouskem je toliko nezbytností k dosažení skutečného cíle. Jízdy prázdným vozidlem v rámci tranzitu rovněž nepředstavují vysílání zaměstnanců.
- „**Podniková doprava**“, tzn. určité přepravy z a do Rakouska, u kterých dopravní služby představují pouze vedlejší služby v rámci právního úkonu, viz tyto případy:
 - a. Prodejce/pronajímatel/výrobce/zpracovatel/majitel **dodává sám prostřednictvím svých zaměstnanců a vlastními (pronajatými/leasovanými) vozidly prodané/pronajaté/vyrobené zboží či zboží do Rakouska**, při čemž přeprava zboží představuje pouze pomocný úkon v rámci celé podnikatelské činnosti („podniková doprava“).
 - b. Kupující/nájemník/zpracovatel/majitel **vyzvedává sám prostřednictvím svých zaměstnanců a vlastními (pronajatými/leasovanými) vozidly prodané/pronajaté/zpracované zboží či zboží ke zpracování z Rakouska**, při čemž přeprava zboží představuje pomocný úkon v rámci celé podnikatelské činnosti.
 - c. Během **transportu mezi provozovny stejného podniku je dodáváno/přepravováno vlastní zboží (vlastní zaměstnanci) prostřednictvím vlastních zaměstnanců** do Rakouska, nebo je z Rakouska vyzvednuto, při čemž přeprava zboží (přeprava osob) představuje pouze pomocný úkon v rámci celé podnikatelské činnosti.
- **Turistické přesuny** (přeprava osob) směřující na území Rakouska, pokud jízda zahrnuje i další cíle/destinace mimo Rakousko vedle země, v níž začíná (např. v ČR), pokud současně platí, že v Rakousku nedojde k naložení žádných nových osob či v Rakousku žádné osoby svou cestu neukončí.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- U **školních a kulturních zájezdů**, resp. zájezdů vzdělávacích zařízení, jejichž jediná cílová destinace je v Rakousku, je zapotřebí rozlišit případy, kdy:
 - a. Doprovázející osoby (např. učitelé, lektori či další zaměstnanci konkrétního vzdělávacího zařízení), kteří během pobytu v Rakousku neposkytují služby žádným jiným subjektům nad rámec účastníků zájezdu a kteří se tak nenacházejí v žádném konkurenčním postavení vůči rakouským firmám, resp. zaměstnancům, do režimu vysílání **nespadají**.
 - b. se jedná o najaté pracovníky (řidiče či další zaměstnance přepravních firem, externě najaté instruktory, turistické průvodce, apod.), kteří realizují školní či jiné zájezdy na objednávku vzdělávacích zařízení. Pozor, v tomto případě se jedná o vysílání a na vyslaného pracovníka/pracovníky se aplikují ustanovení LSD-BG!

6.1 Ohlašování zaměstnanců v oblasti přepravy zboží a osob

Dle předpisů o vysílání zaměstnanců v oblasti přepravy platných od 1. června 2017 je třeba podat hlášení:

- Pouze paušálně vždy pro šest měsíců a tedy nezávisle na konkrétním vyslání
- Smí být použito pouze „**paušální hlášení**“ **ZKO** pro oblast přepravy, ale již ne jednotlivé hlášení ZKO-3 (rámcové/hromadné). Paušální hlášení se provádí zvláštním formulářem, a to [ZKO3-Trans](#).
- Je nutné uvést v tomto období v Rakousku předpokládané nasazené zaměstnance a úřední poznávací značky používaných motorových vozidel
- Jakékoliv změny zaměstnanců či vozidel, resp. ohlášení dalších zaměstnanců či motorových vozidel, je třeba hlásit formulářem [ZKO3-Trans AE-M](#).
- Plánování údaje o zadavateli zahraničních poskytovatelů služeb nebo příslušném místě výkonu práce odpadají.

Hlášení je třeba podat **před zahájením prací**:

- v **cílové a zdrojové dopravě** a při **přepravě osob** se zahájením prací rozumí vjezd na rakouské území
- při **kabotáži** stačí hlášení před konkrétním zahájením prací (před příjezdem na místo nakládky)

Údaje z již učiněných hlášení lze do nových hlášení importovat. Dodatečné změny (např. zaměstnance, registračních značek, atd.) je třeba neprodleně hlásit.

6.2 Požadované doklady při vysílání v oblasti přepravy

Následující doklady musí mít vyslaný pracovník při vysílání u sebe již od vstupu na území Rakouska, a to buď v papírové nebo v čitelné elektronické podobě (okamžitě přístupné např. v tabletu, nikoliv na vzdáleném serveru či na USB – technické přístroje se musí nacházet ve vozidle již v okamžiku příjezdu na rakouské území):

1. **kopie hlášení o vysílání** - není-li z časových či technických důvodů (např. při realizaci kabotáže) možné mít kopii hlášení u sebe ve vozidle, je zapotřebí oznámit alespoň **číslo transakce/referenční číslo** ohlášení, které žadatel obdržel při ohlášení.

2. **doklad o sociálním pojištění A1** (v národním jazyce) - pokud vystavení dokladu A1 před vysláním nebylo možné: je třeba mít u sebe alespoň žádost o vystavení dokladu A1 či dalších podkladů, z nichž vyplývá, že zaměstnanec je v době výkonu práce v Rakousku nahlášen v systému sociálního pojištění. Na rozdíl od dokumentu A1 je třeba mít žádost přeloženu do německého jazyka. Ověřený překlad se nevyžaduje.

3. **mzdové doklady**, z nichž v každém případě vyplývá, jaký plat zaměstnancům během jejich zaměstnání v Rakousku přísluší a je jim skutečně vyplácen. Ke mzdovým podkladům patří:

- **pracovní smlouva** nebo písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy). Pro zaměstnance, který není občanem členského státu EU (nebo i Chorvatska), je nutno v případě kabotáže připravit pracovní povolení vysílajícího státu, je-li takové povolení ve vysílajícím státu zapotřebí.
- výplatní páska, doklady zaměstnavatele o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu
- podklady týkající se mzdového zařazení, např. vzdělání a předchozí pracovní poměry, důkaz o profesní kvalifikaci (hraje-li to role podle kolektivní smlouvy), a
- **rozpisy pracovní doby**, záznamy o pracovní době každého vyslaného zaměstnance.

Kopie hlášení o vyslání, doklad o sociálním pojištění A1, pracovní smlouva (resp. zaměstnanecký list) a rozpisy pracovní doby musí být při vysílání **ve vozidle**.

Výplatní páska, doklady zaměstnavatele o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu, doklady týkající se mzdového zařazení (např. důkaz o vzdělání či profesní kvalifikaci, předchozí pracovní poměry, hraje-li to role podle kolektivní smlouvy), záznamy o pracovní době každého vyslaného zaměstnance) je třeba rakouským úřadům předložit **na požádání**. V tomto případě je zapotřebí tyto podklady předložit ve lhůtě 14 kalendářních dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém proběhla kontrola. Časové období, za které musí být předloženy podklady, zahrnuje kalendářní měsíc, ve kterém proběhla kontrola zaměstnance, a předchozí měsíc, pokud byl zaměstnanec v této době již činný v Rakousku.

Mzdové doklady musí být předkládány **v německém jazyce**, resp. s překladem do němčiny. Pracovní smlouva (a stejně i písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy) může být připravena i **v angličtině**, resp. s překladem do angličtiny. **Ověřený překlad se nevyžaduje**.

Doklady o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu (pokud tyto doklady jsou za dané období už k dispozici) lze mít k dispozici i v jiném jazyce než v německém, pokud je zřejmě příslušné mzdové období, výše odměny a příjemce.

Záznamy o pracovní době lze vyhotovovat na kontrolních přístrojích obvyklých v dopravním odvětví (jak v analogové, tak v digitální podobě), pokud ze záznamu vyplývá pracovní doba, za kterou se dle rakouské kolektivní smlouvy vyplácí mzda. Přitom je nutno dbát na to, že i za jiné časy, než je doba řízení, je možno vyplatit mzdu.

Pozor: Vzhledem ke komplexnosti problematiky doporučujeme konkrétní případy přeshraničních služeb v tomto odvětví konzultovat přes platformu www.entsendeplattform.at. Příslušní úředníci přijímají dotazy v němčině nebo v angličtině.

7 Daňové otázky v Rakousku

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo financí (BMF)

Pozor: Daňové otázky doporučujeme konzultovat s daňovými poradci.

Bližší informace k daním při poskytování přeshraničních služeb (OSVČ) naleznete [zde](#).

FINANZAMT GRAZ – STADT

Conrad-von-Hötzendorfstr. 14-18, 8018 Graz

Referat für ausländische Unternehmer/referát pro zahraniční podnikatele

tel. +43(0)316-881-538000, fax +43(1)51 433-5938041, E-Mail: Post.FA68-BV11@bmf.gv.at

7.1 Daň z obratu (Umsatzsteuer)

Podnikatel (daňový rezident ČR) se stává v Rakousku plátcem daně z obratu, i když v Rakousku nemá sídlo či bydliště, a to při uskutečňování **jakýchkoliv obrátů (tzn. od prvního eura)**, pokud se jedná o plnění zdanitelná v Rakousku a nikoliv o případy, kdy daňový dluh přechází v systému Reverse Charge na příjemce služby.

Je zapotřebí, aby se česká firma/OSVČ **zaregistrovala na příslušném finančním úřadě** v Rakousku, tzn. na výše uvedeném FÚ Finanzamt Graz-Stadt, který je kompetentní pro zdanění zahraničních podnikatelů na celém území Rakouska. Daň z obratu (Umsatzsteuer) má dvě sazby – základní sazbu ve výši 20% a sníženou sazbu ve výši 10%. Je totožná s daní z přidané hodnoty (Mehrwertsteuer/MwSt), kterou platí koncoví spotřebitelé.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Příklad Reverse Charge: Český natěrač p. Málek, OSVČ a plátce DPH v ČR, bude natírat sám okna v Rakousku. Objednavatelem služby je rakouská firma. DPH přejde v systému Reverse Charge na příjemce služby a registrace k DPH v Rakousku není třeba.

Jestliže zakázku provede jiná česká firma F a vystaví fakturu panu Málkovi, přejde na pana Mála daňový dluh v rámci systému Reverse Charge. Pan Málek se nemusí v Rakousku registrovat, pokud nebude úřadem vyzván. Jestliže si bude chtít pan Málek uplatnit rakouské DPH na vstupu, protože v rámci jiné zakázky nakoupil v Rakousku laky, pohonné hmoty do užitkového vozu a zaplatil hotel, je třeba se v Rakousku zaregistrovat a podat roční daňové přiznání.

Při registraci a za účelem přidělení daňového čísla je nutno vyplnit a výše uvedenému finančnímu úřadu zaslat:

- [formulář VERF 19](#) (v případě příslušníka z třetí země VERF 18)
- kopie výpisu z obchodního rejstříku, resp. v případě kapitálové společnosti kopie společenské smlouvy
- [osvědčení o podnikání U70](#)
- při registraci kapitálové společnosti je dále zapotřebí předložit podpisový vzor VERF26 v originále

Pozor: Na rozdíl od České republiky je třeba před podáním ročního přiznání k dani z obratu (Umsatzsteuerjahreserklärung U1), podávat **ohlášení o předpokládaných obratech** (Umsatzsteuervoranmeldung U30) podle výše očekávaného obratu. Více naleznete [zde](#).

Ohlášení o předpokládaných obratech je potřeba odevzdat nejpozději do 15. druhého následujícího měsíce (např. při podávání měsíčního přiznání k dani z obratu za měsíc květen je termín podání přiznání 15. července).

Roční daňové přiznání U1 je třeba podat elektronicky nejpozději do 30. června následujícího roku, a to prostřednictvím web aplikace Finanzonline (<https://finanzonline.bmf.gv.at/fon/>).

7.2 Daň z příjmů fyzických a právnických osob (Est, KöSt)

Příjmy českých OSVČ a obchodních společností ze zdrojů na území Rakouska **podléhají v Rakousku zdanění**, pokud se jedná o

- příjmy ze živnostenské činnosti (*Gewerbebetrieb*),
- ze samostatně hospodářské činnosti (*selbständige Einkünfte*),
- ostatní příjmy rakouských nerezidentů vyjmenované v § 98 zákona o dani z příjmu fyzických osob (*Einkommensteuergesetz/EstG*, BGBl. č. 400/1988)

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Rakouskem (č. 31/2007 Sb.m.s., dále jen SZDZ), zda má Rakousko na zdanění právo nebo zda tyto příjmy podléhají zdanění pouze v ČR.

Zisky závodů (českých daňových rezidentů) z podnikání v Rakousku jsou zdaňovány na základě uvedené smlouvy v České republice do té doby, dokud nedojde v Rakousku ke vzniku stálé provozovny. Základním předpokladem pro zdanění zisků závodů (českých daňových rezidentů) v Rakousku je tedy vznik stálé provozovny. Stálou provozovnu nelze nijak založit, vzniká automaticky na základě splnění předpokladů uvedených ve SZDZ. Rozhodující kritéria pro vznik stálé provozovny určuje příslušná SZDZ s Rakouskem v článku číslo 5. Stálou provozovnou se myslí místo výkonu činnosti jako dílna, kancelář nebo staveniště. Nejedná-li se o stálou provozovnu, která vznikne až po naplnění časového testu, jako například stavba trvající déle než 12 měsíců nebo poskytování služeb (tzv. služební provozovna) trvající déle než 6 měsíců v dvanáctiměsíčním období, je třeba pro vznik provozovny posoudit i pojem trvalost. Dle mezinárodních vzorových smluv je dána stálost resp. trvalost při překročení 6 měsíční časové lhůty. Podmínku stálosti však splňují z hlediska živnosti i opakované činnosti vykonávané v rozsahu nad 90 pracovních dnů v kalendářním roce (viz rakouský živnostenský zákon/GewO, §373b).

Vznik stálé provozovny je v praxi dosti často sporným tématem a je třeba posoudit případ od případu. Při špatném posouzení situace a dodatečném vyhodnocení podnikatelské činnosti jako činnosti poskytované v rámci rakouské stálé provozovny není Česká republika povinna započíst (vrátit) dodatečně zaplacenou poměrnou daň z příjmu v Rakousku!

Za stálou provozovnu se každopádně nepovažuje:

- distribuční sklady,
- vzorkovny,
- zásoba zboží udržovaná za účelem zpracování jiným podnikem.

Pozor: Doporučujeme Vaši situaci včas konzultovat s daňovým poradcem.

8 Zvláštní téma - Elektronická evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“)

Začátkem roku 2016 byl v Rakousku spuštěn nový systém elektronické evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“) za prodej zboží a služeb. Tímto systémem je stanovena povinnost podnikatelů elektronicky evidovat hotovostní tržby a vystavovat účtenky v případě, že podnikatel překročí roční obrát 15.000 EUR čistého a přitom zároveň realizuje hotovostní tržby nad 7.500 € čistého. Pod systémem elektronické evidence se rozumějí i záznamové systémy na základě serveru, váh a taxametrů s funkcí pokladny, které umožňují dokumentaci hotovostních tržeb.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

K 31. březnu 2017 skončila v Rakousku lhůta pro kompletní přechod k elektronickému systému evidence tržeb. Od této doby je každý podnikatel povinen

- přihlásit registrační pokladnu u Finančního úřadu a vybavit ji dodatečným technickým zabezpečením k ochraně proti manipulaci,
- opatřit si jednotku pro podpis a vytváření elektronické značky (nejčastěji ve formě čipu) k registrační pokladně,
- nahlásit obě tyto složky na FinanzOnline,
- elektronicky ověřit doklady skrz aplikaci rakouského ministerstva financí.

V případě, že tak není učiněno, může být uložena pokuta až do výše 5 000 EUR.

Z povinnosti elektronické evidence tržeb byly zavedeny určité **výjimky**, a to v případě,

- že podnikatelský subjekt dosahuje roční obrat do 30.000 EUR ve venkovním prostředí. Do stejné hranice nepodléhají povinnosti EET roční obraty, které byly uskutečněny na horských resp. lyžařských chatách,
- provozu kantýn obecně prospěšných spolků, pokud mají otevřeno maximálně 52 dní ročně a obrat nepřesahuje 30.000 EUR.

Všechny informace o povinnosti elektronické evidence tržeb včetně příslušných výjimek a úlev (zejména pro online shopy, obchodování mimo obchodní prostory, mobilní skupiny zaměstnanců s místem výkonu mimo stálou provozovnu, atd.) naleznete na webových stránkách spolkového ministerstva financí pod odkazem

<https://www.bmf.gv.at/steuern/selbststaendige-unternehmer/Registrierkassen.html>